

Statenvoorstel 69/15 A

Voorgestelde behandeling

PS-vergadering : 13 november 2015

Onderwerp
Begroting 2016

Datum
6 oktober 2015
Documentnummer
GS: 3866244
PS: 3872448

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Samenvatting

Provinciale Staten stellen jaarlijks de begroting vast. In de begroting wordt vastgelegd welke resultaten en prestaties de provincie in het begrotingsjaar levert en welke middelen daarvoor beschikbaar zijn. Tevens geeft de begroting de financiële positie van de provincie weer.

De begroting sluit met een meerjarig (positief) saldo van € 36 mln voor deze bestuursperiode, waarvan wordt voorgesteld deze te reserveren in een strategische buffer voor verdere uitvoering van de ambities uit het bestuursakkoord en het opvangen van eventuele tegenvallers en knelpunten. Tevens worden bij de begroting de opcenten motorrijtuigenbelasting en de legestarieven voor het begrotingsjaar vastgesteld.

Het voorstel

Begroting 2016.

1. De Begroting 2016 inclusief de uiteenzetting van de financiële positie vast te stellen en te autoriseren op het niveau van de in het overzicht van baten en lasten genoemde bedragen (zie begroting blz. 193-194);
2. De toevoegingen en onttrekkingen aan reserves vast te stellen op het niveau zoals opgenomen in het overzicht van geraamde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves (zie begroting blz. 195-196);
3. Kennis te nemen van de productenraming 2016 (digitaal toegezonden) met daarin per begrotingspost de nadere specificatie van de onder beslispoint 1 vast te stellen begrotingsbedragen op productniveau;
4. In te stemmen met het reserveren van het saldo 2015 - 2019 (€ 36 mln) in een strategische buffer voor de verdere uitvoering van de ambities uit het bestuursakkoord en eventueel hieruit voortvloeiende tegenvallers en risico's.

Opcenten motorrijtuigenbelasting

5. De heffingsverordening opcenten motorrijtuigenbelasting Noord-Brabant 2016 vast te stellen.

Leges

6. De Vierde wijzigingsverordening Legesverordening Provincie Noord-Brabant vast te stellen.

Reserve Verkeer en Vervoer.

7. Het beheerskader voor het Spaar- en Investeringsfonds voor Infrastructurele Werken in te trekken;
8. Het instellingsbesluit Spaar- en Infrafonds (SIF) in te trekken;
9. Het instellingsbesluit voor de oprichting van de reserve Verkeer en Vervoer vast te stellen (bijlage 6).

Reserve Decentralisatieuitkering Bodem

10. Het instellingsbesluit voor oprichting van de reserve Decentralisatieuitkering Bodem vast te stellen (bijlage 7).

Voortgangsrapportage Ontwikkelbedrijf

11. Overeenkomstig artikel 3.4.1. van het Beheersstatuut Ontwikkelbedrijf de 2^e Voortgangsrapportage 2015 (bijlage 8) vast te stellen.

Onderzoeks- en Adviesagenda 2016

12. Kennis te nemen van de Onderzoeks- en Adviesagenda 2016 (bijlage 9) en desgewenst eigen onderzoeks-/adviesvragen toe te voegen.

Aanleiding

Het is een wettelijke verplichting dat Provinciale Staten jaarlijks de begroting vaststellen.

Bij het opstellen van de begroting hebben wij overeenkomstig de bij behandeling van het bestuursakkoord Beweging in Brabant gedane toezegging het bestuursakkoord en de daarbij behorende financiële paragraaf als uitgangspunt genomen. Ook bij het opstellen van toekomstige P&C-documenten en beleidsdocumenten zullen wij het bestuursakkoord als leidraad en uitgangspunt nemen opdat het bestuursakkoord zijn integrale doorwerking kan hebben in de beleidsontwikkeling en beleidsuitvoering deze bestuursperiode.

Hoewel wij continu trachten het informatieniveau, de transparantie en de leesbaarheid van de begroting te optimaliseren, blijft de begroting een complex document. Wij zijn daarom zoals wij ook reeds eerder hebben toegezegd graag bereid om indien daar vanuit uw Staten behoefte aan is een nadere technische toelichting te geven op de opzet en inhoud van de begroting, bijvoorbeeld op het terrein van treasury, en om met uw Staten de

Datum

6 oktober 2015

Documentnummer

GS: 3866244

PS: 3872448

mogelijkheden te onderzoeken voor een verdere verbetering van de informatie in onze beleids- en P&C-documenten.

Datum

6 oktober 2015

Documentnummer

GS: 3866244

PS: 3872448

Bevoegdheid

Het is de bevoegdheid van Provinciale Staten om de provinciale begroting vast te stellen. Dit is vastgelegd in artikel 193 van de Provinciewet. De vastgestelde begroting is kaderstellend voor de uitvoering door Gedeputeerde Staten gedurende het begrotingsjaar.

Doel

In de begroting wordt voor het begrotingsjaar vastgelegd wat de provincie gaat doen (beleidsprestaties) om de gestelde doelen te bereiken. Tevens worden de middelen beschikbaar gesteld om deze prestaties uit te voeren.

Inleiding

De begroting is een belangrijk document in de vernieuwde beleids- en P&C-cyclus. In de begroting programmeren wij wat de provincie gaat of laat doen om haar doelstellingen te bereiken en hoeveel middeleninzet daarvoor nodig is.

Uitgangspunten voor het opstellen van de begroting zijn door uw Staten in dit verkiezingsjaar meegegeven in het bestuursakkoord en in het statendebat van 18 september over de eerste uitwerking van het Bestuursakkoord. Deze beide documenten/momenten nemen in een verkiezingsjaar de functie over die de Perspectiefnota vervult in een niet-verkiezingsjaar.

Bij het opstellen van de begroting hebben wij de vernieuwde beleids- en P&C-cyclus zoveel mogelijk als uitgangspunt genomen. Dit betekent dat wij de consequenties van de voortgang van de uitvoering 2015 zoals verwoord in de Bestuursrapportage 2015 in de begroting verwerkt hebben.

Tevens hebben wij het principe "eerst beleid, dan geld" gehanteerd. Dat wil zeggen dat wij alleen prestaties en daaraan gekoppelde middelen in deze begroting hebben opgenomen als daar in een beleidsnota of uitvoeringsprogramma uitgewerkt beleid aan ten grondslag ligt. Dit geldt ook voor de maatregelen en acties uit het bestuursakkoord. Daar waar al sprake is van uitgewerkt beleid of het mogelijk was beleid in voldoende mate uit te werken, hebben wij de daarvoor benodigde middelen in deze begroting opgenomen. Per programma hebben wij aangegeven of en in hoeverre daar sprake van is.

Voor de overige punten uit het bestuursakkoord zullen wij eerst beleid uitwerken alvorens dit in de begroting op te nemen. Dit kan binnen de vernieuwde beleids- en P&C-cyclus met een begrotingswijziging die op ieder moment in het jaar tegelijk met de betreffende kaderstellende nota ter

vaststelling aan Provinciale Staten wordt voorgelegd. Zo geven wij invulling aan de ambitie om “reëler te ramen”.

Parallel aan het opstellen van de begroting is een aantal voorstellen uitgewerkt waarbij een beroep wordt gedaan op bestuursakkoordmiddelen, middelen 3^e tranche investeringsagenda en/of anderszins reeds gereserveerde middelen. Het betreft voorstellen inzake Uitvoeringsprogramma Cultuur, beleidskader Erfgoed, Graduate School, uitwerking Deltaprogramma en het BDU-dekkingsplan/Programma Provinciale Wegen. Vanuit het principe “eerst beleid, dan geld” hebben wij de financiële vertaling van deze voorstellen nog niet in de begroting 2016 verwerkt. Wij leggen deze voorstellen en de daaruit voortvloeiende begrotingswijzigingen nu tegelijkertijd met de begroting 2016 ter vaststelling aan u voor.

Met de uitwerking van de voorstellen uit de 3^e tranche Investeringsagenda zullen wij op de volgende wijze omgaan. Met het bestuursakkoord en de bijgestelde ijkpunten is invulling gegeven aan het “rompbesluit” voor de derde tranche. De uitwerking van de individuele voorstellen zullen wij zoveel mogelijk geclusterd per beleidsterrein/-thema aan u voorleggen. De allocatie van middelen voor deze voorstellen vindt plaats bij de behandeling van de begroting of indien hier aanleiding toe is via een begrotingswijziging die tegelijk met behandeling van het investeringsvoorstel door uw Staten kan worden vastgesteld.

In de begroting en in de jaarrekening zullen wij in de paragraaf Investeringsagenda de allocatie van middelen en de voortgang van de financiële realisatie per voorstel zichtbaar maken.

Een beschrijving van de vernieuwde Beleids- en P&C-cyclus hebben wij als bijlage 4 bij dit voorstel gevoegd. Deze notitie zou kunnen dienen als uitgangspunt voor het gesprek met het platform P&C over de verdere implementatie van de beleids- en P&C-cyclus.

Financieel Kader

Het bestuursakkoord Beweging in Brabant en het debat dat uw Staten op vrijdag 18 september over de uitwerking van het akkoord hebben gevoerd, zijn kaderstellend geweest voor het opstellen van de Begroting. Per saldo ontstaat er in deze bestuursperiode een vrije begrotingsruimte van € 36 mln en resteert er na 2019 € 6 mln per jaar aan structurele ruimte.

Datum

6 oktober 2015

Documentnummer

GS: 3866244

PS: 3872448

Financieel kader	2015-2019	Structureel
a. Financieel voorjaarsbericht	115	15
b. Ruimtescheppende maatregelen	94,5	18,5
c. Intensiveringen bestuursakkoord	-182	-32,5
Saldo bestuursakkoord	27,5	1
d. Herprioriteringsopgave BA	-28,5	-15
e. Resultaat burap 2015	-4	7
f. Ombuigingsvoorstellen	41	13
Saldo begrotingsruimte	36	6

Datum

6 oktober 2015

Documentnummer

GS: 3866244

PS: 3872448

Wij stellen voor de budgettaire ruimte in deze bestuursperiode in een financiële buffer aan te houden t.b.v. de verdere uitvoering van de ambities uit het bestuursakkoord en eventueel hieruit voortvloeiende tegenvallers en risico's. Deze buffer zal bestaan uit € 9 mln per jaar voor de periode 2016 t/m 2019.

Daarnaast is als bijlage 5 bij dit Statenvoorstel een overzicht opgenomen of en zo ja, voor welke doelen de bestuursakkoordmiddelen in de begroting 2016 (incl. meerjarenraming) verwerkt zijn. Hierbij geldt het uitgangspunt dat geld het beleid volgt. De financiële middelen zijn alleen in de begroting geraamd als daar uitgewerkt beleid aan ten grondslag ligt.

Toelichting beslispunten

Begroting 2016 (beslispunt 1 t/m 4)

Overeenkomstig artikel 193 van de Provinciewet dienen Provinciale Staten de begroting vast te stellen inclusief de analyse van de financiële positie. Meer specifiek autoriseren Provinciale Staten in dit kader de baten en lasten op productgroepniveau zoals opgenomen in het overzicht van baten en lasten. Tevens stellen Provinciale Staten de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves vast zoals opgenomen in het betreffende overzicht.

De verdere uitwerking van de begroting tot op begrotingspostniveau in de Productenraming wordt u ter informatie beschikbaar gesteld.

De begroting sluit met een saldo van € 36 in de jaren 2015 - 2019. Wij stellen voor deze middelen als financiële buffer aan te houden voor de verdere ambities uit het bestuursakkoord en voor het opvangen van tegenvallers en risico's die hieruit voortvloeien.

Opcenten motorrijtuigenbelasting (beslispunt 5)

Overeenkomstig de afspraken in het bestuursakkoord worden de opcenten motorrijtuigenbelasting deze bestuursperiode niet geïndexeerd. Het opcententarief blijft daarmee hetzelfde als in 2015: 76,1.

Het opcententariaf voor 2016 zal worden vastgelegd in de heffingsverordening. De heffingsverordening is als ontwerpbesluit II bij dit voorstel gevoegd.

Datum

6 oktober 2015

Documentnummer

GS: 3866244

PS: 3872448

Leges (beslispunt 6)

Met ingang van 2014 wordt een nieuwe legessystematiek gehanteerd. Uitgangspunt is om kostendekkende tarieven te hanteren. Op basis van dit uitgangspunt zijn in de begroting 2016 de nieuwe tarieven voor 2016 opgenomen en toegelicht (paragraaf 2 Heffingen). De nieuwe tarieven dienen door Provinciale Staten te worden vastgesteld door middel van vaststelling van de Vierde wijzigingsverordening legesverordening Provincie Noord-Brabant 2012 (ontwerpbesluit III).

Reserve Verkeer en Vervoer (beslispunten 7 t/m 9)

Aan uw Staten wordt voorgesteld een reserve Verkeer en Vervoer in te stellen. Deze reserve zal bestaan uit twee compartimenten, namelijk voor de investeringen vanuit het Spaar- en Infrafonds (SIF) en de Brede Doeluitkering Verkeer en Vervoer (BDU).

Compartiment SIF.

In de onderhandelingen voor een nieuw bestuursakkoord is besloten om deze bestuursperiode voor € 60 mln aan investeringen aan het verbeteren en bouwen van de wegeninfrastructuur, die nu uit de reguliere begrotingsexploitatie worden gefinancierd, te dekken uit het Spaar- en Infrafonds (SIF). De onderhandelende partijen hebben afgesproken dat deze financiering niet ten koste mocht gaan van de omvang van het SIF. Om die reden dienen de stortingen in het SIF te worden verlengd voor € 60 mln (zie verslag formatiegesprek 5 mei 2015). Het formele besluit voor de verlenging van het SIF wordt nu bij begroting 2016 aan uw Staten voorgelegd.

Daarnaast is in het bestuursakkoord aangegeven dat het doel van het SIF wordt verbreed naar integrale mobiliteit om zo de gereserveerde middelen ook aan andere mobiliteitsprioriteiten en -modaliteiten te kunnen besteden (zie blz. 43 bestuursakkoord). Het gaat dan om nieuwe majeure mobiliteitsprojecten zoals o.a. de aanpak van de Bereikbaarheid Zuidoost Brabant (N279 vanaf Veghel tot de A67), het versnellen van Rijksprojecten, de aanleg en/of verbetering van (snel)fietsroutes en investeringen in 'smart mobility'.

Met het verbreden van de doelstelling wordt de aard van het dekkingsmiddel anders. Het specifieke beheerskader van het SIF past derhalve niet langer bij deze reserve. De controlerende en kaderstellende rol van PS is voldoende gewaarborgd in onze beleidscyclus en de verantwoording via de P&C cyclus. Zeker in de vernieuwde beleids- en begrotingscyclus. Om de middelen uit het SIF beschikbaar te stellen, leggen wij u voorstellen voor waarin wij

onze strategie en ambitie vertalen naar prestaties met bijbehorende middelen. We verwachten dat alle middelen benodigd zijn om de beleidsdoelen van het bestuursakkoord te behalen.

Compartiment BDU.

Jaarlijks ontvangt de provincie de BDU (Brede Doeluitkering voor Verkeer en Vervoer) van het Rijk. Het betreft hier middelen voor het realiseren van het regionaal verkeers- en vervoerbeleid van gemeenten en provincie. De BDU wordt grotendeels besteed aan de exploitatie en het verbeteren van het openbaar vervoer. De overige middelen worden ingezet voor het verbeteren van de bereikbaarheid, leefbaarheid en verkeersveiligheid zowel op provinciaal niveau als op gemeentelijk niveau. Op 17 december 2014 besloot de Eerste Kamer dat de BDU vanaf 1 januari 2016 wordt uitgekeerd via het Provinciefonds. De eerste jaren nog als een decentralisatie uitkering en op termijn als onderdeel van de algemene uitkering.

Reserve Decentralisatie uitkering Bodem (beslispunt 10)

In de meicirculaire Provinciefonds is opgenomen dat de middelen voor bodemontwikkelingsbeleid en aanpak spoedlocaties via een decentralisatie uitkering beschikbaar gesteld zullen worden. Omdat deze middelen voor dit doel geormerkt zijn, wordt voorgesteld hiervoor de reserve Decentralisatie uitkering Bodem in te stellen.

Voortgangsrapportage Ontwikkelbedrijf (beslispunt 11).

Op basis van artikel 3.4.1. van het beheersstatuut Ontwikkelbedrijf brengen wij twee keer per jaar een voortgangsrapportage uit. De tweede voortgangsrapportage 2015 leggen wij hierbij ter vaststelling aan u voor.

Onderzoeks- en Adviesagenda (beslispunt 12).

De provincie wil sturen op kennis die wij als organisatie nodig hebben en die wij onder andere door onderzoek en advies verkrijgen. Om dit goed te borgen stellen wij jaarlijks de Onderzoeks- en Adviesagenda op. De agenda 2016 is als bijlage bij dit PS-voorstel opgenomen. De Onderzoeks- en Adviesagenda is een dynamisch en levend document. In de bestuursrapportage (najaar 2016) kunt u de aanvullingen of wijzigingen op deze agenda vinden. In de jaarrekening 2016 zal vervolgens verantwoording worden afgelegd over de Onderzoeks- en Adviesagenda 2016, inclusief de onderzoeken en adviezen die zijn toegevoegd bij de update in de bestuursrapportage. U bent uitgenodigd om nu of later dit jaar onderzoeks- dan wel adviesvragen toe te voegen.

Datum

6 oktober 2015

Documentnummer

GS: 3866244

PS: 3872448

Bijlagen

1. Begroting 2016
2. Bijlagenboek bij de begroting 2016 (deel D)
3. Productenraming 2016
4. Vernieuwde beleids- en P&C-cyclus
5. Inzet middelen bestuursakkoord
6. Instellingsbesluit reserve Verkeer en Vervoer
7. Instellingsbesluit reserve Decentralisatie uitkering Bodem
8. 2^e Voortgangsrapportage Ontwikkelbedrijf 2015
9. Onderzoeks- en Adviesagenda

Datum

6 oktober 2015

Documentnummer

GS: 3866244

PS: 3872448

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter

de secretaris

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

mw. ir. A.M. Burger

Auteurs:

- * Begroting, Bijlagenboek, Productenraming:
Johan Eppenhof, jeppenhof@brabant.nl
Berno Schemmekes, bschemmekes@brabant.nl
- * Financieel kader:
Jeroen Deneer, jdeneer@brabant.nl
Nina Niënhaus, nnienhaus@brabant.nl
- * Vernieuwde Beleids- &P&C-cyclus:
Paulien Feimann, pfeimann@brabant.nl
Berno Schemmekes, bschemmekes@brabant.nl
- * Reserve Verkeer en Vervoer:
Sjoerd van Loon, svloon@brabant.nl
- * Voortgangsrapportage Ontwikkelbedrijf:
Ward de Bruijn, wdbuijn@brabant.nl
- * Onderzoeks- en Adviesagenda:
Paulien Feimann, pfeimann@brabant.nl